

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agrippinae, 1684

106. An Regula Cancellariæ de non tollendo jus quæsitum, habeat locum
in exemptione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

QVÆSTIO CIV.

Statuta & consuetudines diocesis, an etiam vigeant in locis exemptis.

Minimè latè *Roland, conf. 53, vol. 3, Ang. conf. 243, num. 2. Hieron. Gonzales de mensib. & alter. Epscop. glo. 43, nu. 185.* Hinc fuit responsum, quod posterus testamentum in loco exempto conditum, derogat priori condito in diocesi, secundum formam lituram, aut consuetudinem diocesis *Rol. d. conf. 53, Ang. de conf. 243. Fel. e. grave de offic. ord.*

QVÆSTIO CV.

Subditi ordinario an gaudeant consuetudine exemptorum,

Non quæritur, Quia eiusmodi non sunt trahenda in consequentiam, nec ad alia loca, aut personas extendenda *l. si verò §. de viro ff. sol. matr. l. quod verò ff. de legib. DD. l. i. C. si Mulier sec. nupserit Beck. de testam. Comug. lib. 5, cap. 7, nu. 3 vers. ad parentes.*

QVÆSTIO CVI.

An regula Cancellariæ de non tollendo ius quæsitum habeat locum in exemptione?

Regula Cancellariæ XVI. sic se habet: Item ne quis per varias, quæ pro commissionibus habendis in causis plerumque fiunt suggestiones, iustitia postponatur, idem Dominus noster decrevit & declaravit, suæ intentionis fore, quod deinceps per quamcumque signaturam, seu concessionem pro commissionibus huiusmodi per Sanctitatem suam, vel de ejus mandato faciendam, nulli sibi ius quæsitum quomodolibet tollatur. Hactenus verba regulæ, jam quaeritur, an dictæ regulæ sit locus in exemptione? esse locum, nec tolli exemptionem per quamcumque Papæ signaturam, decidit Rota in una Casar Augustana exemptionis de anno 1594. Junij 13. coram Reverendo Orano, ut videre est apud Illustrissimum Seraphinum *decis. 682.* Dicitio enim quomodolibet in Regula apposita, includit ius etiam quæsitum ex privilegio iuxta *decis. Mohed. 82. Farinac. decis. 711, nu. 1.* quod & notavit Ioannes à Chokiet Frater meus, in notis ad d. reg. in fin. quod tamen fallit in gratis, quæ sui natura

Ecc

natura sint præiudiciales, ut in exemptione à decimis, & ijs quæ fiunt ratione publicæ utilitatis, Seraphinus *decif. 762. in fin.* denique fallit, nisi Papa derogaverit dictæ Regulæ Seraphini *d. decif. 1082. nu. 7.* Sed an censetur derogasse per clausulam certæ scientiæ, vel de plenitudine potestatis? Licet permulti sentiant, quos affert idem meus frater in *glo. verbi tollit ius quæsitum. derogatum* censi, verior tamen opinio Illustrissimi Seraphini, quam is quoque probat & laudat *d. decif. 1082. nu. 9.* non videtur iuri tertij derogatum Nam licet auctores contrariæ sententiæ velint clausulam de Plenitudine operari in præiudicium tertij, fallit tamen, nec habet locum in terminis dictæ Regulæ, in qua Papæ protestatio tollit consensum, & voluntatem ab actû gerendo, ubi ei non derogatur; & ita nulla potest alia formula introduci, per quam possit dici constare de mente Papæ, nisi regulæ faciat mentionem, & ita contra Goumes, Curt. iun. Cassand. Gozad. Gabriel. & alios decisum fuisse refert coram R. P. D. Blanchetto in *una Mediolanensi fructuum 24. Aprilis 1592.* in proprijs terminis dictæ clausulæ, adde Cæf. de Grassis *decif. 1. de verb. signif.*

 QVÆSTIO CVII.

Quid si exemptus citetur eodem temporis momento coram suo conservatore, & alio iudice, coram quo comparere tenebitur.

Conservatores clerici secundarij diœcesis Leodiensis cognoscere tam adive, quam passive in prima instantia de causis exemptorum supra tradidimus *lib. 1. q. 39.* hinc occurrit quæstio, coram quo comparere teneatur exemptus, si vocetur in ius eodem temporis momento, coram alijs atque alijs iudicibus, videtur, quod coram conservatore teneatur comparere, cuius iurisdictionem si condemnat, contumaciam contrahet, is enim maior est alijs omnibus, potest enim autoritate, qua posset quosvis excommunicare *dixi lib. 1. d. quest. 39. & arg. cap. omnes principes cap. solito de Majorit. & obe. ubi Abb.* Mandatumque iudicis superioris impeditur contumacia contrahatur, ob non comparationem coram iudice, inferioris gradus. Guido *quest. 278. & 443.* unde fit, ut citatio Papæ excuset quemlibet alio in loco comparere debentem, Guido *d. questio 276.* Quid autem si quis eodem temporis momento vocetur à suo principe? Licet Principes subsint iurisdictioni Episcopali nisi speciali privilegio sint exempti, sintque hoc respectu inferiores, *d. cap. solito, & d. cap. omnes Principes,* attamen Innocentius in *cap. sum parati de appell. censuit,* quod comparere debeat, potius coram Rege aut Principe, quam coram Episcopo, Guido *loco citato.* Summa citatus ad duo Tribunalia iuste excusatur si ad maius compareat, *l. contra pupillum §. fin. ff. de Re iud. ubi Latè Alexand.* Sed si causa minoris tribunalis personalem requirat præsentiam, maioris vero tribunalis causa obiri possit per pro-